

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

A számonkérés formái

Szóbeli felelet: számonkérés az előző 1-3 óra új anyagából, a már előzőleg megszerzett ismeretek alkalmazásával.

Írásbeli felelet (röpdolgozat): a szóbeli feleletnél leírtak érvényesek, csak a tanuló írásban válaszol

Témazáró dolgozat: az egy, nagyobb tematikai egységbe tartozó, több leckét magába foglaló tananyag számonkérése. A dolgozatot a szaktanár előre bejelentett időpontban íratja meg.

Szintfelmérő dolgozat: a 9. évfolyamon, illetve a csoportbontás megkezdésekor az adott szakmai munkaközösség által összeállított feladatsor alapján, amely alkalmas arra, hogy a tanulók ismereteit felmérje, és így annak megfelelő haladási csoportba kerülhessenek.

A tanulói értékelés fajtái:

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a lezáró-minősítő (szummatív), a helyzetfeltáró (diagnosztikus) és a fejlesztő (formatív) értékelést.

A diagnosztikus és formatív értékelése során az alapkészségek mélységének a megismerése, a következő időszak fejlesztési feladatainak megtervezése a cél

A szummatív értékelés használata a tanulók továbbhaladásának megállapításához szükséges.

A tanulói értékelés különböző funkcióit a következők szerint alkalmazzuk:

	Diagnosztikus	Formatív	Szummatív
Az értékelés funkciója	Csoportba sorolás esetén az előzetes készségek és tudás felmérése, a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztása; tanulási problémák esetén az okok meghatározása	Visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz; a hibák azonosítása a tananyagban belül, megoldási módok kialakítása céljából	A tanulók minősítése, kategorizálása
Az értékelés időpontja	Csoportba sorolás esetén a szakasz	Az oktatás során	A szakasz végén

	elején; tanulási problémák esetén a probléma felmerülésekor		
Az értékelés tárgya	Kognitív, affektív és pszichomotoros területek, fizikális, pszichológiai és környezeti tényezők	Kognitív területek	Általában kognitív, a tantárgytól függően esetleg pszichomotoros vagy affektív területek

A tanuló tanulmányi munkájának értékelése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét értesíteni kell.

Tört jegy nem adható. Az érdemjegyek súlyozása az e-napló által használt szabályok szerint történik.

A tanuló tantárgyi teljesítményeinek értékelési szempontjai

Rendszeresség

A pedagógus törekedjen a kellő számú, időben lehetőleg arányosan megszülető érdemjegy kialakítására. A reális értékelést lehetővé tevő minimális érdemjegyszám heti 0,5-1 órás tantárgyak esetében félévenként minimum három, heti 2 órás tantárgyak esetében félévenként minimum négy, heti 3 vagy több óraszámú tantárgyak esetében félévenként minimum hat érdemjegy.

Törekedni kell az értékelések időben arányos kialakítására. Egy osztály egy napon legfeljebb két tantárgyból írhat témazáró vagy ún. nagydolgozatot.

Objektivitás

A pedagógus törekedjen az érdemjegyek objektivitására, mind a tartalmi mérlegelés, mind az alkalmazott értékelési eljárások esetében.

Nem lehet az érdemjegyeket fegyelmezési célra alkalmazni.

Az érdemjegyek kialakítása során elsősorban a tantárgyi követelményekhez kapcsolódó tárgyi tudás vehető figyelembe, de tekintettel kell lenni a képességek és a szorgalom összefüggéseire is.

Módszertani változatosság

Az értékelések az elméleti tantárgyak esetén a tantárgyi követelményekhez és sajátosságokhoz kapcsolódva - szóbeli és írásbeli (rajz) formában történjenek meg, különösen a felsőbb évfolyamokon az érettségi illetve a szakmai vizsgakövetelményekre is tekintettel.

A szakmai gyakorlati teljesítmény értékelése komplex legyen; vegye figyelembe a közvetlen gyakorlati teljesítmény mellett a szakmai elméleti és gyakorlati koncentrációs összefüggéseket is.

A testnevelés teljesítmények értékelése során törekedni kell az adott időszak összes jellemző sporttevékenységének figyelembe vételére.

Kiszámíthatóság

Az érdemjegyet minden esetben a tanuló tudomására kell hozni a vonatkozó adatvédelmi eljárások betartásával.

Az értékelés kiszámíthatósága érdekében a szaktanár az adott évfolyam megkezdésekor, vagy az adott tantárgy tanításának megkezdésekor az osztályban ismertesse a világosan megfogalmazott tantárgyi követelményeket, módszertani eljárásokat, érdemjegyadási és osztályozási szempontokat.

A szóbeli feleletek értékelése a feleltetés alkalmával történjen meg.

Az írásbeli teljesítménymérések (dolgozatok) értékelése legkésőbb a megírást követő 10. munkanapon meg kell, hogy történjen.

Nem lehet előre osztályozni, az érdemjegyeket a tárgyhónál kell rögzíteni.

Tilos érdemjegyet egyik félévről a másikra átvinni.

Az osztályzatok kialakításának eljárása

Félévi osztályzat: az adott félév során adott érdemjegyek a szokásrend szerinti szabályok szerint kialakított átlaga adja a tanuló félévi osztályzatát.

Év végi osztályzat: az adott tanév során adott érdemjegyek a szokásrend szerinti szabályok szerint kialakított átlaga adja a tanuló év végi osztályzatát:

- elégtelen 1,00-1,70
- elégséges 1,71-2,50
- közepes 2,51-3,50
- jó 3,51-4,50
- jeles 4,51-5,00

Az osztályzatok kialakítása azoknál a tantárgyaknál, amelyek több tantárgyból állnak

Ilyenek a szakmai alapozó követelmény modulok értékelési szempontjai, mivel érdemjegyek több tantárgyból tevődnek össze. Ebben az esetben a követelménymodul tantárgyainak heti óraszám figyelembevételével számított súlyozott átlaga adja, az év végi bizonyítványba beírt osztályzatot. A súlyozott átlagszámításnál a résztárgyak érdemjegyeit 2 tizedes pontosan szükséges megadni, nem kerekített tantárgyi osztályzatokkal számolunk.

A súlyozott átlagszámítás csak abban az esetben alkalmazható, ha minden résztantárgy osztályzata legalább elégséges (1,71-től).

Amennyiben valamely résztantárgy év végi osztályzata elégtelen, akkor a tantárgy (követelménymodul) végső osztályzata is elégtelen, a tantárgyi követelmények nem teljesítése miatt.

Az év végi elégtelen osztályzat esetén abból a résztantárgyból kell javító vizsgát tenni, amelynek osztályzata elégtelen.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

- a) jeles (5): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes;
- b) jó (4): ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- c) közepes (3): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását;
- d) elégséges (2): ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- e) elégtelen (1): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése

Az ellenőrzés, értékelés formái:

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, házi dolgozat, rajz.
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, - ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára. (Az esetleges speciális ellenőrzési formákat a helyi tantervek tartalmazzák.

Alapelvek:

- egy tanítási órán a tanuló csak egy alkalommal kérhető számon;
- a minősítést közölni kell a tanulóval és az elektronikus naplóba a beírási határidőn belül be kell írni;
- a szaktanár csak abból a tantárgyból feleltethet, amit az osztályban tanít;
- az írásbeli feladatok, témazáró dolgozatok kijavítási határideje 10 munkanap;
- a témazáró írásbeli dolgozatokat, gyakorlati feladatokat legalább öt munkanappal az esedékesség előtt be kell jelenteni elektronikus napló útján;
- az érdemjegyek súlyozása csak az elektronikus napló súlyozási rendszerén keresztül történhet;
- a beszámoltatások során csak a tantárgyi ismeretek számonkérése történhet meg. Tilos az ezzel össze nem függő bármilyen további körülmények, feltételek, ismeretek számonkérésbe történő bevonása.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés. A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak. A gyakorlati oktatás során indokolt esetekben adható otthoni feladat, ilyen lehet például gyűjtőmunka, kutatási feladat, kiselőadásra való felkészülés, rajz feladat stb.

Alapelvek

A kötelező írásbeli házi feladatok kiadása egy tanítási héten belül történhet meg.

A kötelező írásbeli házi feladatok terjedelme maximum egy tanítási óra anyaga lehet. A memoriterként feladott otthoni feladatok terjedelme egybefüggő szöveg esetén egy A4-es oldal, költemények esetén egy vers lehet, függetlenül annak terjedelmétől.

A szaktanárok által kijelölt olvasmányok kijelölt határidőre történő elolvasása kötelező.

Otthoni felkészülésre egy tananyagfejezeten, illetve egy hónapon belüli témát lehet feladni.

Otthoni felkészülésre egy rajz- vagy gyakorlati feladatot lehet kiadni.